

KALLELSE

Kallelse till sammanträde

Organ Social- och arbetsmarknadsnämnden

Plats Fredsgatan 23, Stora konferensen

Tid torsdagen den 21 september 2023 kl. 09.00

Nr	Ärende	Dnr	Sida
1	Val av protokolljusterare		
2	Godkännande av föredragningslista		
3	Ekonomirapport t o m augusti 2023, bilaga Föredragning av Verksamhetscontroller Fredrik Mikklaheim	2023/7	3 - 11
4	Månadsrapport augusti 2023, bilaga Föredragning av Verksamhetscontroller Fredrik Mikklaheim		
5	Delårsbokslut augusti 2023, bilaga Föredragning av Verksamhetscontroller Fredrik Mikklaheim & Socialchef Ingrid Strandman	2023/8	12 - 24
6	Uppföljning Internkontrollplan 2023, bilaga Föredragning av Socialchef Ingrid Strandman	2023/14	25 - 28
7	Remissvar Centrum mot hedersrelaterat våld, bilagor Föredragning av Socialchef Ingrid Strandman	2023/60	29 - 38
8	Yttrande Internremiss - Motion om handlingsprogram mot narkotikabruk hos unga, bilaga Föredragning av Socialchef Ingrid Strandman	2023/53	39 - 44
9	Synpunkter, klagomål och förslag, redovisning SAN tertial 2, 2023, bilaga Föredragning av Socialchef Ingrid Strandman	2023/2	45 - 50
10	Förslag att införa Aktivitetsplikt, bilaga Föredragning av Verksamhetschef Marina Dickfors	2023/59	51 - 55
11	Verksamhetsbesök: Förebyggandeteamet, bilaga Föredragning av Förebyggandeteamet i Sala kommun	2023/4	56 - 77
12	Information från verksamheten		
13	Anmälningssärenden, bilagor		

- 14 Rapporter
- 15 Ärenden avgjorda med stöd av delegation
- 16 Individärende 1, bilagor tilldelas vid bord
- 17 Individärende 2, bilagor tilldelas vid bord

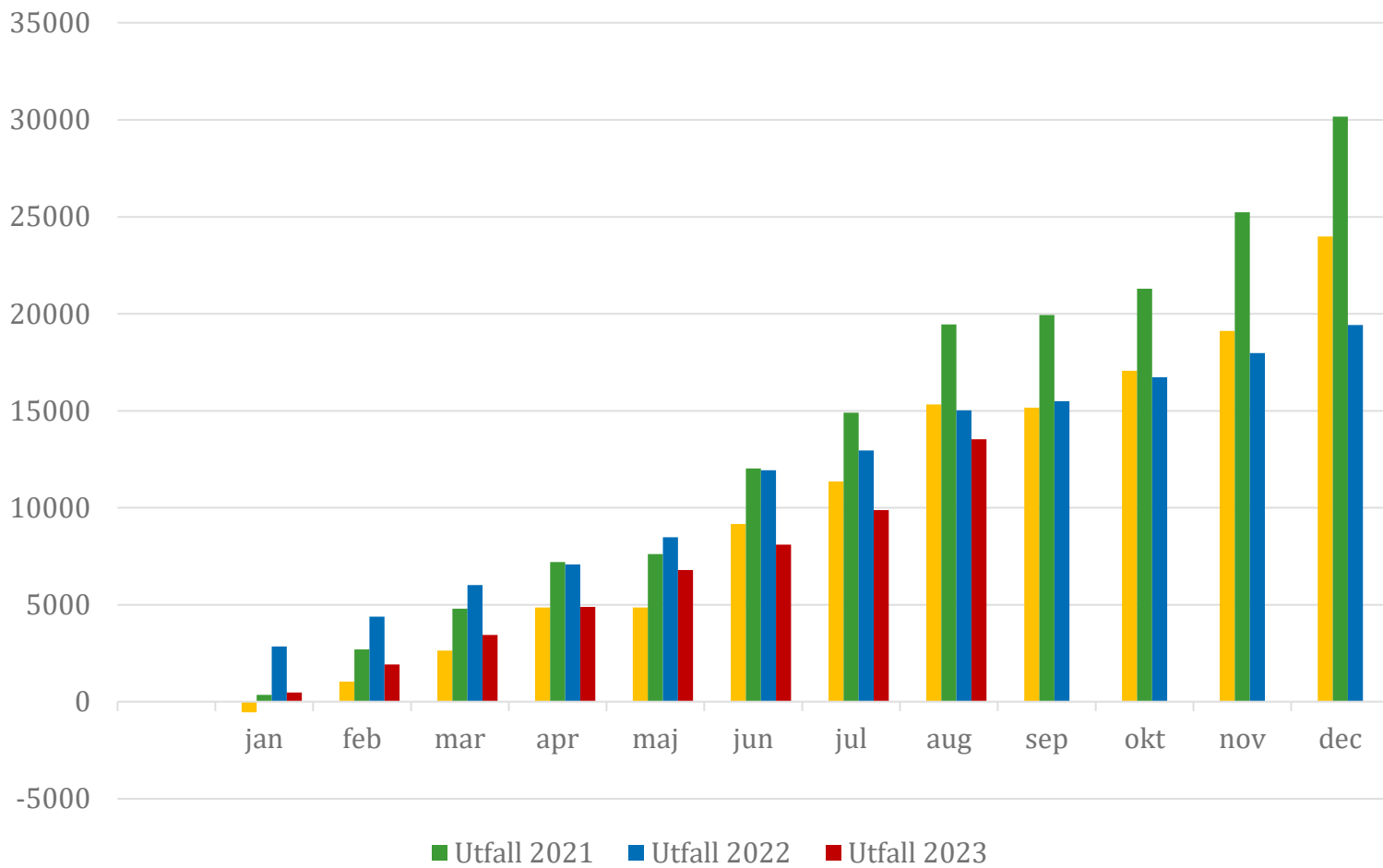
Periodresultat t om AUG 2023 för SAN

<i>Period</i>	<i>12</i>	<i>8</i>	<i>Periodbudget</i>	<i>Periodutfall totalt</i>	<i>Avvikelse</i>	<i>Utfall föregående period (xx)</i>
Externa intäkter			22 527	14 768	-7 758	0
Interna intäkter			1 157	421	-736	0
Summa Intäkter			23 683	15 189	-8 494	0
Köp av huvudverksamhet			-34 208	-54 399	-20 191	0
Personalkostnader			-73 785	-63 960	9 825	0
Övriga kostnader			-5 079	-10 249	-5 170	0
Interna kostnader			-10 375	-10 760	-384	0
Summa kostnader			-123 447	-139 367	-15 920	0
Nettokostnad			-99 764	-124 178	-24 414	0
Fastställd ram			99 764	99 764		0
RESULTAT			0	-24 414	-24 414	0
Semesterlöseskuld				897		0
RESULTAT inkl semskuld				-23 517		0

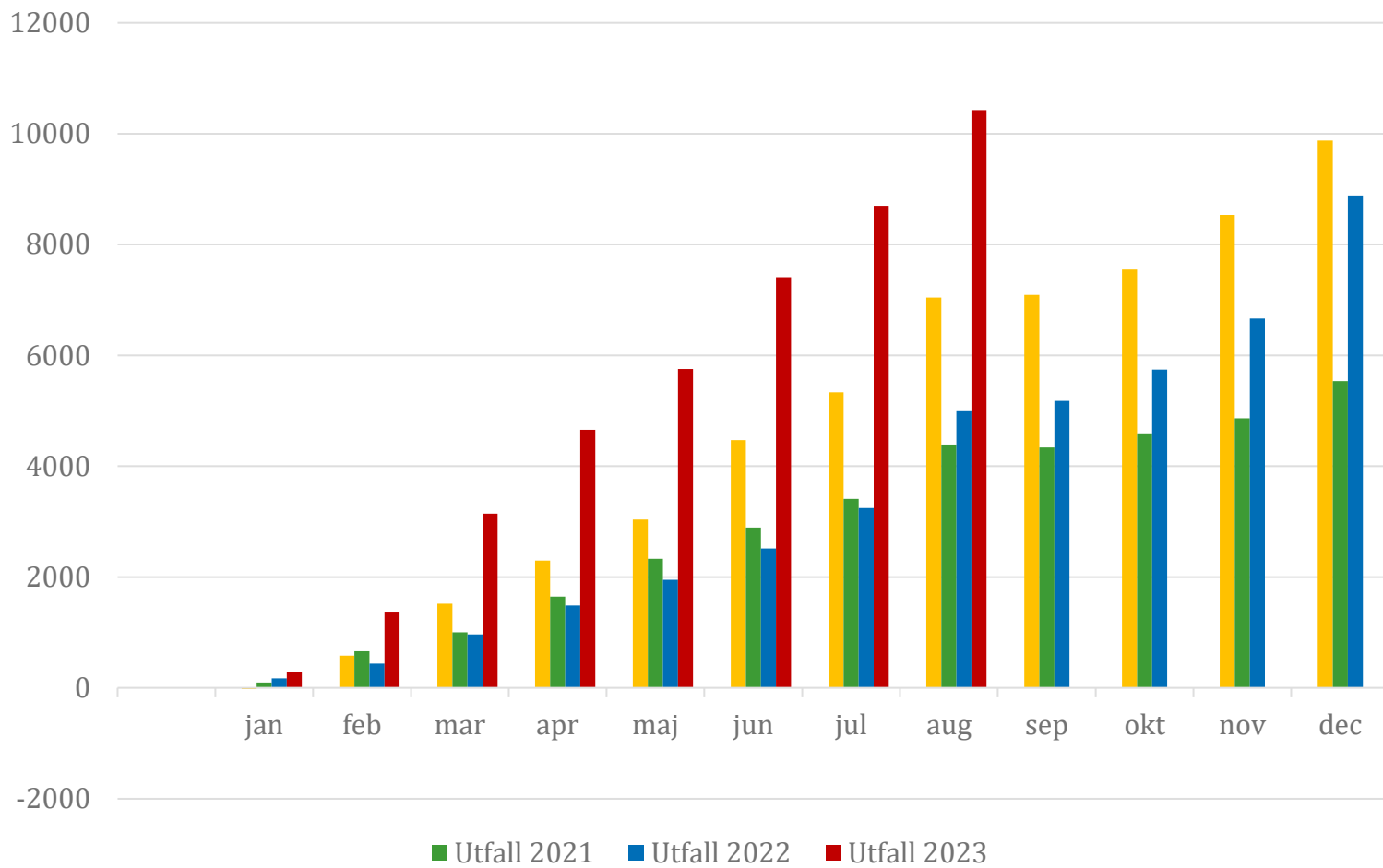
Periodens budget är beräknad med utgångspunkt från periodens antal månader x 1/12 av årsbudgeten.

* Se specifikation av C-19 på nästa bild.

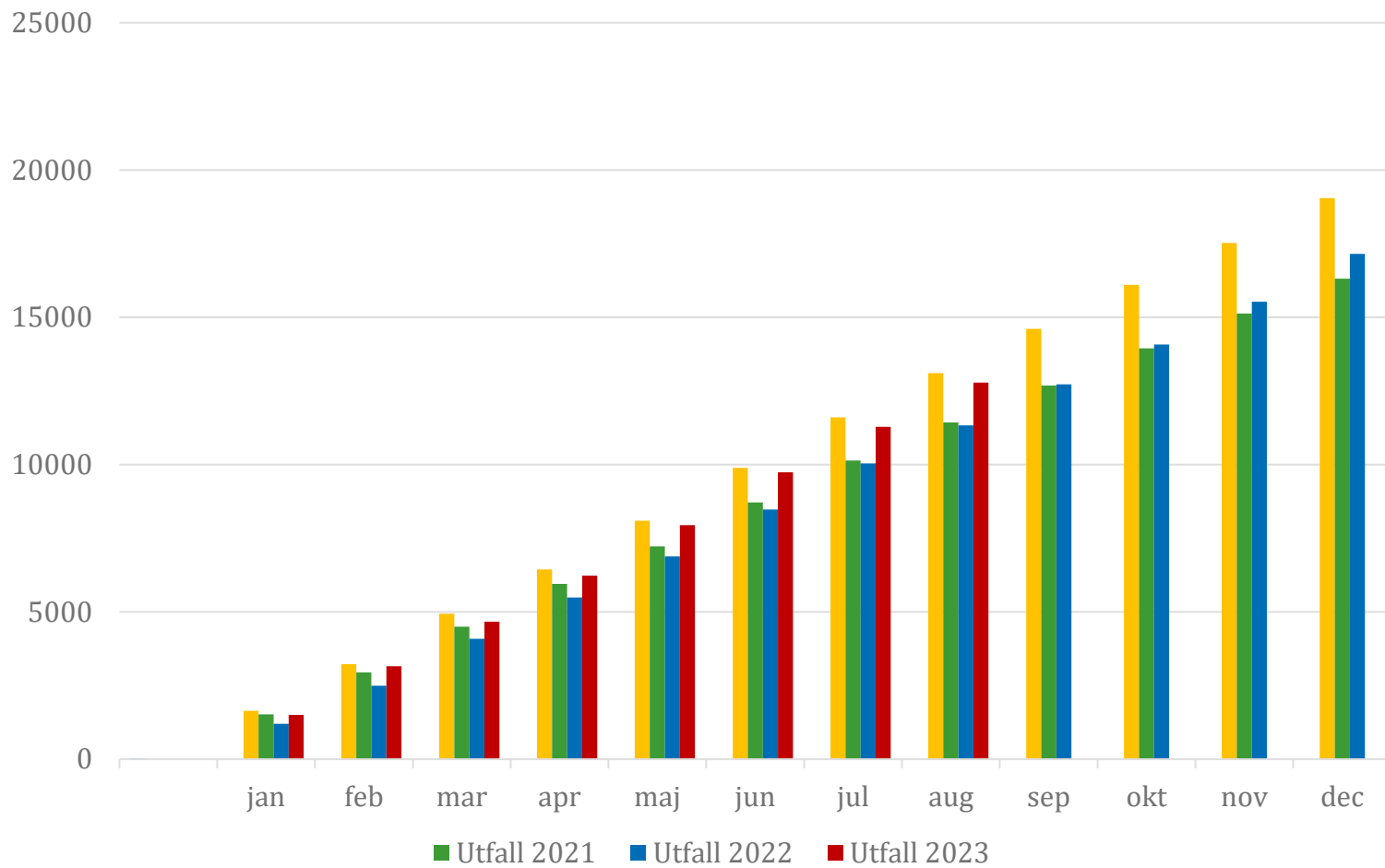
Placeringskostnader BoU (vht 75420)

Placeringskostnader Vuxen (vht 75410)

Försörjningsstöd (vht 75210)

Prognos och periodresultat tom AUG 2023 SAN

<i>Resultaträkning</i>	<i>Årsbudget</i>	<i>Årsprognos</i>	<i>Avvikelse</i>	<i>Period- budget</i>	<i>Period- utfall</i>	<i>% av årsbudget</i>
Externa intäkter	-33 790	-25 968	-7 822	-22 528	-14 768	44%
Interna intäkter	-1 735	-900	-835	-1 157	-421	24%
Summa intäkter	-35 525	-26 868	-8 657	-23 685	-15 189	43%
Köp av huvudvht, bidrag	51 312	75 588	-24 276	34 210	54 399	106%
Personalkostnader	110 677	95 446	15 231	73 788	63 906	58%
Övriga kostnader	7 619	14 011	-6 392	5 079	10 269	135%
Interna kostnader	15 563	16 006	-443	10 376	10 760	69%
Summa kostnader	185 171	201 051	-15 880	123 453	139 334	75%
RESULTAT	149 646	174 183	-24 537	99 768	124 145	83%

Månadsuppföljningsrapport enligt KS-sammanställning. Intäkter är negativa tal och kostnader är positiva tal. I avvikelsekolumnen är negativa tal en negativ avvikelse.

Kommentar till aug prognosen

Prognosen pekar mot ett underskott på -24,5 mkr vilket f.n. är i linje med periodutfallet. Prognosen är baserad på att nuvarande placeringar inom IFO området avslutas enligt plan och att inga förlängs eller att nya tillkommer. Det finns alltså en väldigt stor inneboende osäkerhet i prognosen och därmed en stor prognososäkerhet. Osäkerheten bedöms till +/- 10,5 mkr i nuläget.

Trend analyser

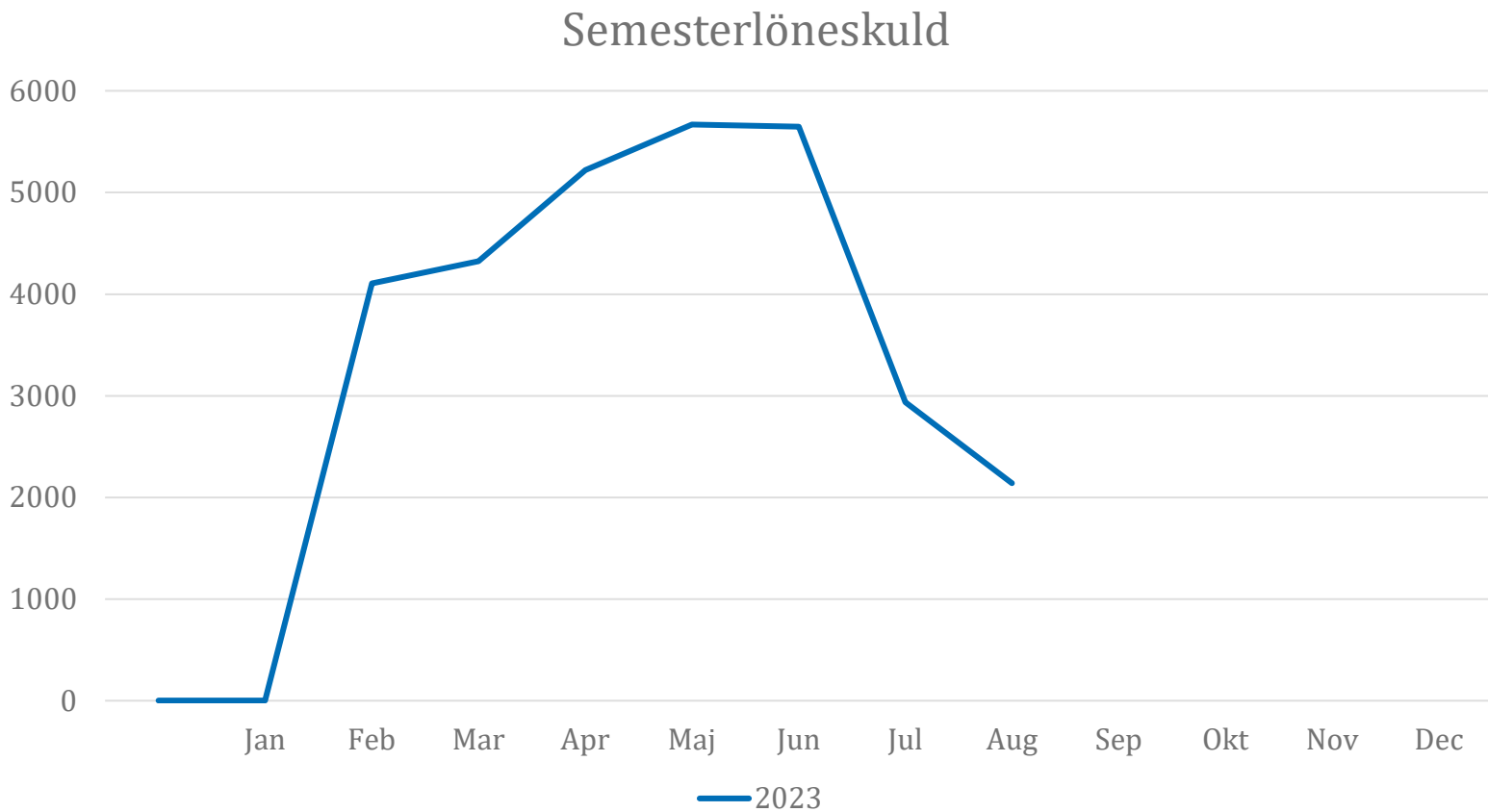
Nettokostnader

Sjuklöner

Sjukfrånvaro

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskuld

Vård och omsorg
Ingrid Strandman
Socialchef

Social- och arbetsmarknadsnämnden

MISSIV

Delårsbokslut augusti 2023

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Nämnder och styrelser ska lämna delårsrapport per den 31 augusti med prognos per den 31 december för drift och investeringar samt en kortfattad version av den sammanfattade redovisningen som sker till bokslutet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta,

att godkänna Delårsrapporten och överlämna den till kommunstyrelsen.

Ingrid Strandman
Socialchef

Bilagor:

- 1 Delårsrapport augusti 2023 SAN

Vård och omsorg

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utestänga någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Vård och omsorg

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

DELÅRSRAPPORT
2023-08-31

Social- och arbetsmarknadsnämnden
Kontoret för Vård och Omsorg

INNEHÅLL

KONTORET FÖR VÅRD OCH OMSORG, SOCIAL- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN.....	4
Perioden som gått	4
Ekonomi.....	5
Uppföljning av Kommunfullmäktiges utvecklingsmål	7
Uppföljning av nämndens mål.....	8
Framtiden	9

KONTORET FÖR VÅRD OCH OMSORG, SOCIAL- OCH ARBETS- MARKNADSNÄMNDEN

Perioden som gått

- Ett intensivt arbete med det ekonomiska underskottet har varit högt prioriterat under delåret med målsättning att undvika underskott samt skapa förutsättningar för budget i balans.
- Individ och familjeomsorgen deltar i Yrkesresan, fem medarbetare går Yrkesresan steg "NY". Resterande moduler har inte öppnat upp ännu.
- Barn och ungdomsenheten deltar i pilotprojekt Normbrytande beteende, Partnerskapet om *Stöd för implementering av kunskapsstödet Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott*. Arbetet syftar till att förbättra förutsättningarna för kommunerna att implementera och använda kunskapen i kunskapsstödet i praktiken samt på sikt använda någon eller några av de rekommenderade insatserna.
- Svårigheter att rekrytera socionomer har lett till att den nya yrkesrollen biträdande socialsekreterare tagits fram på enheten Barn och unga.
- Beviljats statsbidrag för att stärka arbetet med att hjälpa våldsutsatta kvinnor med barn att ordna stadigvarande boende.
- Styrande dokument gällande Våld i nära relationer har reviderats och nya har skapats utifrån förändringar i lag och föreskrifter.
- Ny utvecklingsinriktning har tagits mellan Arbetsmarknadsenheten och Ekonomiskt bistånd med fokus på att förhindra att individen hamnar i långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Implementering pågår främst i form av att varje enskild klient kartläggs både inom AME och Ekonomiskt bistånd. Arbetet bygger på modellen BIP (Beskæftigelses Indikator Projektet) med relevant och aktuell forskning från Danmark som visar tydligt vilka faktorer som på riktigt gör skillnad när det gäller möjlighet och sannolikhet för arbetslösa personer att nå arbete. De flesta kommunerna i länet har startat implementering av BIP i sina verksamheter.
- Upprättat en överenskommelse om samverkan mellan Sala kommun och Arbetsförmedlingen för att påskynda individens etablering i arbetslivet och förbättra kompetensförsörjningen. Överenskommelsen har hitintills lett till uppbyggnad av samverkansstruktur och informationsflöden i alla led, både internt i Sala kommun och med Arbetsförmedlingen. Skapat en struktur och tydlig gemensam bild för att mäta kvalitativa avslut.
- Projekt CARE – UKRAINE pågår. Projektet syftar till att erbjuda insatser till de ukrainska medborgare som flytt till Sala kommun under kriget. Projektet pågår till 30 september 2023.
- Samverkan med flera aktörer i kommuner utifrån ny lagstiftning som trädde i kraft 1 juli 2023. Lagen innebär att kommunerna har ett visst ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet samt inrätta en samordningsfunktion. Kommunen ska även kartlägga brottsligheten inom sitt geografiska område och ta fram en lägesbild.

- Under hösten 2022 startade kontoret ett arbete med att se över alla yrkesrollers arbetsuppgifter utifrån vad lagstiftningen säger om vem som får göra vad. I det svåra rekryteringsläge vi är nationellt och som kommer förvärras förbereder vi oss för att rätt yrkesroll ska göra rätt arbetsuppgifter så vi kan kompetensväxla och kompetensutveckla framöver där behovet finns.
- Vid avslutet 2023-04-30 gällande ESF-projektet har ett nytt verksamhetssystem implementerats inom myndighet och utförarverksamheter inom IFO. Ett nytt avvikelssystem har implementerats inom alla verksamheter på Vård- och omsorgskontoret.
- Ökade kostnader för utskrivningsklara från Regionen, se vidare under periodens resultat, med anledning av ökat behov av korttidsplatser och SÄBO.

Ekonomi

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Budget jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2023	Avvikelse	Budget 2023	Helårsprognos 2023	Avvikelse
Externa intäkter	-22 528	-14 768	-7 760	-33 790	-25 968	-7 823
Interna intäkter	-1 157	-421	-736	-1 735	-900	-835
Summa intäkter	-23 685	-15 189	-8 496	-35 525	-26 888	-8 658
Köp av huvudverksamhet, bidrag	34 210	54 399	-20 189	51 312	75 588	-24 276
Personalkostnader	73 788	63 906	9 882	110 677	95 446	-15 231
Övriga kostnader	5 079	10 269	-5 190	7 619	14 011	-6 392
Interna kostnader	10 376	10 760	-384	15 563	16 006	-442
Summa kostnader	123 454	139 333	-15 881	185 171	201 051	-15 879
Resultat	99 769	124 144	-24 377	149 646	174 183	-24 537

PERIODENS RESULTAT

Periodens resultat är ett underskott om -24,3 mkr.

Som nämnts tidigare i månadsuppföljningarna under våren har kostnaderna för placeringar inom vuxen ökat kraftigt under året vilket innebär att kostnaderna varit betydligt högre under perioden, under sommaren och början på hösten kommer flertalet insatser att minska. Placeringar inom BoU är fortfarande höga men på lägre nivå än jmf med samma period 2022.

Kostnaden för medicinskt färdigbehandlade har kraftigt ökat under perioden och uppgår f.n. till över 1,4 mkr en ökning med närmare 1,1 mkr jmf med samma period i fjol.

Fortsatt stort behov av konsulter p.g.a. personalbrist.

ÅRSPROGNOS

Prognosen pekar mot ett underskott på -24,5 mkr vilket f.n. är i linje med periodutfallet. Prognosen är baserad på att nuvarande placeringar inom IFO området avslutas enligt plan och att inga förlängs eller att nya tillkommer. Det finns alltså en väldigt stor inneboende osäkerhet i prognosen och därmed en stor prognososäkerhet. Osäkerheten bedöms till +/- 10,5 mkr i nuläget.

Driftsredovisning

Tkr	Budget jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2023	Avvikelse	Budget 2023	Helårsprognos 2023	Avvikelse
IFO	90 840	112 068	-21 228	136 253	158 177	-21 293
Arbetsmarknad	8 042	11 299	-3 257	12 063	14 796	-2 732
Summa	99 769	124 144	-24 377	149 646	174 183	24 537

Här analyseras resultatet/prognosen utifrån verksamhetsområden och perioder.

Investeringar

Tkr	Budget jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2023	Avvikelse	Budget 2023	Helårsprognos 2023	Avvikelse
	0	0	0	0	0	0
Summa						

Här analyseras resultatet/prognosen per programområde e d.

EU-BIDRAG

Vård och Omsorg har beviljats medfinansiering av ESF, Europeiska socialfonden, till ett projekt Införande planeringssystem 2022-01-01 - 2023-04-30.

Målsättningen med projektet var att säkerhetsställa att medarbetare inom Vård och Omsorg ska få en förståelse för betydelsen av och kunskap om användningen av digitala verktyg. Målet var också att medarbetarna på ett effektivt sätt ska kunna hantera digitala hjälpmedel och använda den nya tekniken både i sin kompetensutveckling, för att utveckla arbetsplatsen samt kunna stötta och hjälpa brukare i att använda digitala hjälpmedel. För att säkerhetsställa arbetssättet med digitala verktyg inkluderas även de LOV (lagen om valfrihet) företag som utför insatser inom b.la. hemtjänsten i projektet.

Vid projektets avslut så har tre nya digitala system implementerats inom VoO och är i full drift.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges utvecklingsmål

Målrapporering för perioden januari-augusti 2023.

SALA SKA ERBJUDA ATTRAKTIVA BOENDEN OCH VERKA FÖR FLER ARBETSTILLFÄLLEN, STÄRKT NÄRINGS- OCH BRA UTBILDNING I HELA KOMMUNEN

Nämnden bidrar till utvecklingsmålet genom att: <ul style="list-style-type: none"> • Utveckla arbetsmarknadsinsatser 	
Aktiviteter	Kommentar
Arbetar efter ny modell och metod.	Arbetet fortlöper enligt plan. Nya mötesstrukturer och samverkansforum har skapats. Med bland annat överenskommelsen med Arbetsförmedlingen där implementering av nya modellen BIP (Beskäftigelses Indikator Projektet) pågår. Åtgärderna bedöms leda till i fler arbetamarknadsinsatser. Personalomsättning och ett nytt verksamhetsystem på enheten Ekonomiskt bistånd har gjort att det krävs en längre tid för implementering av det nya arbetssättet än beräknat.
Förväntade resultat/effekter	Kommentar
Fler personer i olika former av åtgärder och insatser	Bedömningen är att aktiviteterna kommer få förväntad effekt och resultat.

Indikator/resultatuppföljning	Resultat juli 2022	Resultat juli 2023	Kommentar
Mäter arbetslösheten i kommunen, antal individer	363	277	Resultat enligt Arbetsförmedlingens månadsstatistik (juli månad med antal individer utan arbete mer än 12 månader). En minskning som stämmer överens med hur det ser ut i riket i stort.

FOKUS PÅ MÄNNISKORS HÄLSA OCH VÄLMÅENDE GENOM LIVET

Nämnden bidrar till utvecklingsmålet genom: <ul style="list-style-type: none"> • Upptäcka våldsutsatta och utövare. • Säkerställa att unga som behöver samordnad stöd och vård får det. • Utföra välfärdstjänster på ett så skonsamt sätt som möjligt för miljön. • Arbetar med åtgärder/insatser för att motverka barnfattigdom. 	
Aktiviteter	Kommentar
Erbjuda stöd och hjälp till våldsutsatta och utövare.	Arbetet fortlöper enligt plan. Kompetenshöjande insatser till personal har gjorts i syfte att upptäcka våldsutsatta och kunna ge stöd till våldsutövare. Skett en utökning av serviceinsatser i form av öppen ingång för våldsutsatta ungdomar. Bedömning är att målet med aktiviteten kommer uppnås.
- Utbilda personal i Samordnad individuellplan (SIP). - Implementering av den "Länsgemensamma överenskommelsen om samverkan för barn och ungas hälsa" och rutinen "Samordnad individuell plan - länsgemensam samverkansrutin".	Arbetet fortlöper enligt plan. Stöd i implementering sker med hjälp av stödmaterial från Regionen samt kommunens deltagande i BUS gruppen (Barn och unga samverkan). Bedömning är att aktiviteten behöver göras systematiskt under hela året på grund av nya medarbetare. Bedömningen är att aktiviteten hinner slutföras enligt plan.
Planering av resor och möten.	Arbetet fortlöper enligt plan. Medarbetare använder cykel eller promenerar till möten och samåker när möjlighet till det finns. Bedömning är att aktiviteten hinner slutföras enligt plan.
Arbetsmarknadsåtgärder erbjudas till hushåll där det finns barn.	Arbetet fortlöper enligt plan. Under året har den utredningsmall som används på Ekonomiskt bistånd reviderats så att det blir tydligt att barnets perspektiv beaktas i en ansökan om ekonomiskt bistånd. Använder kartläggingsverktyget BIP. Implementering av ovan fortgår under året och fortsätter och utvecklas kommande år.
Förväntade resultat/effekter	Kommentar
Psykiskt välmående ökar hos medborgarna.	Bedömningen är att aktiviteterna kommer att bidra till ökat psykiskt välmående.
Minskning av koldioxidutsläppen Öka medvetenheten om hur varje möte ska genomföras utifrån nytta och miljö.	Bedömningen är att aktiviteterna kommer ge förväntat resultat.
Ökad egenförsörjning bland aktuella barnfamiljer som uppbär försörjningsstöd.	Bedömningen är att aktiviteterna kommer ge förväntat resultat.

Indikator/resultatuppföljning	Resultat 2022	Resultat/prognos 2023	Kommentar
Antal våldsutsatta som erbjudits stöd	28		Följs upp vid Årsbokslutet. Upplevelsen är att antalet för år 2023 har ökat jämfört med förra året då flera insatser och aktiviteter har erbjudits.
Antal våldsutövare som erbjudits stöd	2		
Antal unga medborgare som fått en SIP ska öka. Antal SIP (unga) som är initierat av kommunen ökar.	12		Det är vid delår ej möjligt att få ut resultat, då systemet som uppgifterna hämtas ifrån ägs av Regionen och de levererar endast vi årets slut. Följs därav upp vid Årsbokslutet.
Minskning av koldioxidutsläppen, årlig avstämning av användandet av bilar och cyklar.	Målet uppfyllt		Följs upp vid Årsbokslutet. Vid Delåret ses möjligheten av samåkning och cykelanvändning alltid över vid planering innan beslut att använda bil tas.
Öka medvetenhet om hur varje möte ska genomföras utifrån nytta och miljö, regelbundna avstämningar inom verksamheten.	Målet uppfyllt		Följs upp vid Årsbokslutet. Vid Delåret finns det en ökad medvetenhet vid mötesplanering.
Ökad egenförsörjning bland aktuella barnfamiljer på Försörjningsstöd. Årligt utfall på antal barnfamiljer (barn) som är aktuella på Försörjningsstöd.	Ca 105		Byte av verksamhetssystem i år har inneburit att vi för tillfället inte får fram statistiken som efterfrågas. Utredning pågår för att se över möjligheten att vid delår få fram statistik. På enheten finns idag inga tecken på att antalet barn som är aktuella på försörjningsstöd har ökat.

FOKUS PÅ ATT SKAPA INSYN OCH INFLYTANDE FÖR VÅRA MEDBORGARE, FÖRENINGAR OCH NÄRINGS LIV FÖR ATT STÄRKA TRYGGHET OCH DEMOKRATI

Nämnden bidrar till utvecklingsmålet genom att:	
<ul style="list-style-type: none"> Säkerställa att jämlikhet och likvärdighet råder både vad avser rättssäkerhet och service. 	
Aktiviteter	Kommentar
Biståndsenheten arbetar med systematisk uppföljning av beslut.	På grund av hög personalomsättning och vakanta tjänster har den systematiska uppföljningen inte fullt ut kunnat genomföras. Stickprov för att granska utredningar och uppdrag har skett. Arbetet fortgår under hösten med fokus på att få till en systematik på uppföljning av beslut.
Erbjuda informationsmöten.	Tillfälle för att ge information är inplanerat under hösten.
Förväntade resultat/effekter	Kommentar
Genom uppföljning av beslut säkerställer att rätt behov tillgodoses.	Arbetet pågår och följs upp vid Årsbokslutet.

Indikator/resultatuppföljning	Resultat 2022	Resultat/prognos 2023	Kommentar
Ärendegranskningar och regelbunden ärendegenomgång. Följa upp beslut om insats och säkerställa att rätt behov tillgodoses.			Följs upp vid Årsbokslutet. Ny aktivitet som vi följer upp 2023.

Uppföljning av nämndens mål

Målrapporering för perioden januari - augusti 2023. Vidare anges, genom nedanstående symbolförklaringar, även en prognos för måluppfyllelse.

Symbolförklaring till prognos för måluppfyllelse:

■ Målet är helt uppfyllt   ◐ Målet är delvis uppfyllt   ■ Målet är inte uppfyllt

Nämndens mål	Aktiviteter	Kommentar	Prognos måluppfyllelse
95% känner till och är delaktiga i det systematiska arbetsmiljöarbetet.	Verksamheterna ska arbeta enligt rutinerna för SAM.	Medarbetarundersökning genomförs i oktober. Bedömning är att aktiviteten hinner slutföras enligt plan och målet uppfylls.	Målet uppfylls
Minska sjukfrånvaron med 1% -enhet.	Aktivt arbeta enligt rehabprocessen	Arbetar aktivt enligt plan. Bedömning är att aktiviteten hinner slutföras enligt plan och målet uppfylls.	Målet uppfylls

Indikator	Resultat 2022	Resultat/prognos 2023	Kommentar
95 % känner till och är delaktiga i det systematiska arbetsmiljöarbetet, se Medarbetarenkät och Årlig uppföljning av SAM	Målet uppfyllt		Följs upp vid Årsbokslutet.
Minska sjukfrånvaron med 1% -enhet, se ekonomiskt utfall och sjukstatistik från HR	Delår 10,8 %* Helår 10,5 % *	Delår 7,7%**	Resultatet Delår avser jämförelse till och med juli.

* resultatet avser ÅON och SAN

** resultatet avser SAN

Framtiden

- Arbetet med en budget i balans kommer att vara fortsatt prioriterat under hösten 2023.
- Arbetet med Läns gemensam överenskommelse om samverkan för vuxnas hälsa fortgår, representanter från Vård och omsorg finns med i länsövergripande arbetsgruppen.
- Gällande ett Regionalt resurscentrum mot hedersvåld "*Centrum mot hedersrelaterat våld*" (CMHV) är kommande steg att presentera ett avtal som ska lämnas över till länets tio kommuner, polis och Region för påskrift.
- Pilotprojekt Normbrytande beteende, Partnerskapet om *Stöd för implementering av kunskapsstödet Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott* fortgår.
- Undersöka möjligheten att bedriva kommunal möbelhantering.
- Planering kring införandet av digitala ansökningar på Ekonomiskt bistånd.
- Arbeta med att införa aktivitetsplikt för rätten till Försörjningsstöd.
- Gällande medborgarsidorna i verksamhetssystemet Pulsen Combine behöver det tas fram en plan för att påbörja införandet av medborgarsidorna.
- Påbörja arbete med systematisk uppföljning enligt modellen individuell systematisk uppföljning (ISU) på Barn och ungdomsenheten.
- Arbetet med det övergripande målet att arbeta med lösningar på hemmaplan i stället för externa placeringar både vad gäller barn, ungdomar och vuxna är fortsatt prioriterat.
- Undersöka möjligheterna att arbeta efter SSPF (samverkansform skola, socialtjänst, polis och fritid)
- Beslut är taget om att öppna en Familjecentral i Sala. Kommande steg i processen är att hitta lämplig lokal. Dialoger kring lokalfrågan kommer att ske under hösten för att sedan gå vidare med övrig planering.
- Samsjuklighetsutredningen har lämnat sitt slutbetänkande och förslagen föreslås träda i kraft i januari 2026. Förslaget innebär bland annat att all behandling av skadligt bruk och beroende ska vara ett ansvar för regionens Hälso- och sjukvård.

Med anledning av slutbetänkandet kommer ett arbete påbörjas tillsammans med Regionen och länets kommuner. Inledningsvis sker en inventering och kartläggning utifrån nationella rekommendationer och behov i länet.

DELÅRSRAPPORT 2023

X-XX-XX | DIARIENUMMER 20XX/XXX

SALA KOMMUN

Växel: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

Vård och omsorg
Ingrid Strandman
Socialchef

Social- och arbetsmarknadsnämnden

MISSIV

Uppföljning av Internkontrollplan för Social- och arbetsmarknadsnämndens verksamheter, Vård- och omsorgskontoret 2023-08-31

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Avrapportering av Internkontrollen skall ske i samband med Delårsbokslut och Bokslut.

Avrapporteringen i Delårsbokslutet är en indikation på vad som slutligen kan rapporteras i Bokslutet för 2023.

Redovisningen sker enligt den mall som Ekonomikontoret har fastställt.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta,

att godkänna uppföljningen av Internkontrollplan för Delårsbokslutet.

Ingrid Strandman
Socialchef

Bilagor:

- 1 SAN Uppföljning Internkontrollplan 2023

Vård och omsorg,

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

- Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet? JA NEJ
- Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre? JA NEJ
- Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas? JA NEJ
- Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen? JA NEJ
- Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt? JA NEJ
- Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"? JA NEJ

Landsbygdsperspektivet

- Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden? JA NEJ
- Vid **JA** hur bedömer ni att beslutet påverkar:
- Att det blir svårare att bo på landsbygden? JA NEJ
- Att det blir fler jobb på landsbygden? JA NEJ
- Att det minskar tillgången till god service på landsbygden? JA NEJ

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

- Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet? JA NEJ
- Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats? JA NEJ
- Kan beslutet utestänga någon från samhället? JA NEJ
- Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs? JA NEJ
- Om **NEJ** – varför inte?

Vård och omsorg,

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING

Uppföljning av Internkontrollplan Social- och arbetsmarknadsnämnden

ID	Uppföljning	Status uppföljning	Åtgärd	Ansvarig	Slutdatum åtgärd
1.1	Ha hög kvalitet i välfärdstjänster. Dialog med kärnverksamheten.	Fortsatt svårt med rekrytering av medarbetare med rätt kompetens	Arbetar utifrån upprättade introduktionsplaner. Utökad marknadsföring. Möjliggjort anställning av biträdande socialsekreterare	SAN	31/12-2023
2.1	Hög kvalitet i välfärdstjänster. Regelbunden kartläggning av resursfördelning	Fortsatt många underställda medarbetare.	Rekrytering har gjorts till vakanta tjänster	SAN	31/12-2023

Vård och Omsorg
Ingrid Strandman
Socialchef

Social- och arbetsmarknadsnämnden

MISSIV

Yttrande – Centrum mot hedersrelaterat våld Västmanland

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Länsstyrelsen i Västmanland ansökte och beviljades medel år 2021 för att utreda förutsättningar för ett regional kommun- och myndighetsgemensamt resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck (CMHV). Projektperioden sträckte sig till den sista september 2022 och resulterade i en förstudie av de regionala förutsättningarna för ett regionalt resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Slutsatserna från den förstudie som projektet genomförde redovisades i en rapport. I rapporten framkom att kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck är generellt låg bland de verksamheter i länet som möter målgruppen och att arbetet ofta är personbundet. Kunskapsbrist leder i sin tur till svårigheter att upptäcka utsatthet i möten med målgruppen. Avsaknad av kunskap och rutiner är ett särskilt stort problem för så kallade särskilt utsatta grupper.

Det övergripande målet är att barn, unga och vuxna som är eller riskerar att bli utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck, barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning av flickor och kvinnor har jämlik tillgång till specialiserat och anpassat stöd och hjälp oavsett vistelseort i länet

- Målgruppen har kunskap om sina rättigheter
- Målgruppen lever ett liv fritt från våld och förtryck
- Yrkesverksamma i Västmanland har hög kompetens inom området
- CMHV, myndigheter och frivilliga aktörer har fungerande samverkan för att ge stöd och rådgivning till målgruppen

Utifrån de samtal och förslag till huvudmannaskap som har presenterats så föreslår Länsstyrelsen i Västmanland att fortsatt uppdragsgivare ska vara Länsstyrelsen fram till dess att verksamheten övergår i egen drift. Huvudman ska vara Västerås stad som tillsammans med CMV har arbetsgivaransvaret.

Vård och Omsorg

För de kommande projektperioderna 2023-10-01 – 2024-09-30 samt 2024-10-01 – 2025-09-30 avser länsstyrelsen Västmanland söka projektmedel för att bedriva den operativa verksamheten. Från den 1 oktober 2025 väntas CMHV övergå till egen försörjning där länets kommuner, Region Västmanland och Polisregion mitt gemensamt finansierar och driver verksamheten.

Kostnad för Sala kommun från den 1 oktober 2025 beräknas bli 74 266 kronor utifrån befolkningsnyckel år 2022.

Nämnden anser det önskvärt att det i avtalet förtydligas att ett mobilt team finns att tillgå i syfte att även operativt möta upp målgruppen i kranskommunerna.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att anta förslag till yttrande som sitt eget och översända det till Styrgruppen våld Västmanland.

Ingrid Strandman
Socialchef

Bilagor:

- 1 Förslag avtal CMHV
- 2 Fördelningskostnad Västmanland

Vård och Omsorg

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

- Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet? JA NEJ
- Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre? JA NEJ
- Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas? JA NEJ
- Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen? JA NEJ
- Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt? JA NEJ
- Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"? JA NEJ

Landsbygdsperspektivet

- Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden? JA NEJ
- Vid **JA** hur bedömer ni att beslutet påverkar:
- Att det blir svårare att bo på landsbygden? JA NEJ
- Att det blir fler jobb på landsbygden? JA NEJ
- Att det minskar tillgången till god service på landsbygden? JA NEJ

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

- Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet? JA NEJ
- Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats? JA NEJ
- Kan beslutet utestänga någon från samhället? JA NEJ
- Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs? JA NEJ
- Om **NEJ** – varför inte?

Vård och Omsorg

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Samverkansavtal

Centrum mot hedersrelaterat våld Västmanland

Härmed ingår nedanstående parter ett samverkansavtal gällande centrum mot hedersrelaterat våld Västmanland (i fortsättningen CMHV)

Avtalsparter

Arboga kommun

Fagersta kommun

Hallstahammars kommun

Kungsörs kommun

Köpings kommun

Norbergs kommun

Polismyndigheten

Region Västmanland

Sala kommun

Skinnskattebergs kommun

Surahammars kommun

Västerås kommun

Åklagarmyndigheten

Mål

Det övergripande målet är att barn, unga och vuxna som är eller riskerar att bli utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck, barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning av flickor och kvinnor har jämlik tillgång till specialiserat och anpassat stöd och hjälp oavsett vistelseort i länet

- Målgruppen har kunskap om sina rättigheter
- Målgruppen lever ett liv fritt från våld och förtryck
- Yrkesverksamma i Västmanland har hög kompetens inom området
- CMHV, myndigheter och frivilliga aktörer har fungerande samverkan för att ge stöd och rådgivning till målgruppen

Målgrupp

Målgruppen för CMHV utgörs av barn, unga och vuxna (0–100 år) som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

Verksamhetens syfte

Enligt det beslut om organisation som Styrgrupp våld fattade den 3 maj 2023 ska CMHV:

- erbjuda hemsida, stödtelefon, mobil verksamhet till yrkesverksamma.
- erbjuda målgruppen samordnat, konsultativt stöd och vägledning.
- erbjuda yrkesverksamma från myndigheter och frivilliga aktörer som arbetar med målgruppen samordnat, konsultativt stöd och vägledning.
- Verka för att synliggöra behovet hos målgruppen och erbjuda kompetenshöjande insatser för att höja kunskapsnivån i länet med fokus på hedersrelaterat våld och förtryck, könsstympning, barn- och tvångsäktenskap

Upptagningsområde

Hela Västmanlands län med samtliga tio kommuner.

Åtagande för samtliga samverkansparter

- Västerås stads öppenvårdsenhet Centrum mot våld (CMV), svarar för drift och lokaler av CMHV i samverkan med övriga avtalsparter i enlighet med detta avtal.
- Västerås stad är huvudsaklig arbetsgivare för anställd personal kopplad till CMHV.
- Parterna åtar sig att följa de riktlinjer och beslut som tas i kontaktnätet kring CMHV och styrgrupp Våld.
- Parterna åtar sig att ställa sin personal till förfogande i verksamheten genom att avsätta resurser och tid för medverkan i strukturerad samverkan, kontaktnätet kring CMHV samt för kunskapsutveckling tillsammans med CMHV.
- Parterna ansvarar för att samtliga kontaktuppgifter i kontaktnätet är aktuella och anmäler förändringar till CMHV.
- Anslutna parter ska verka för att synliggöra och sprida information om CMHV's verksamhet.
- Anslutna parter ska verka för att utveckla samarbete mellan myndigheter, frivilliga organisationer och CMHV.

Ekonomi och kostnadsfördelning

Den totala budgeten för CMHV uppgår till 1 800 000 kr/år. Budgeten omfattar två heltidstjänster samt kostnader för bil och drivmedel. Anslutna parter ekonomiska åtagande träder i kraft 1 oktober 2025.

Under projektperioden 231001–240930 kommer CMHV drivas med medel som tilldelats Länsstyrelsens i Västmanland från den Nationella samordnaren, Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld, Länsstyrelsen i Östergötland.

Länsstyrelsen kommer att ansöka om medel hos nationella samordnaren för drift av CMHV ytterligare en projektperiod 241001–250930.

Budget fördelas mellan avtalsparterna enligt följande:

- Västmanlands kommuner svarar för 50 procent av verksamhetens kostnader. Beräknats utifrån en fördelningsnyckel. (Fördelningsnyckeln är baserad på antal kommuninvånare i respektive kommun, se bilaga 1)
- Region Västmanland svarar för 25 procent av verksamhetens kostnader

- Polismyndigheten region mitt svarar för 25 procent av verksamhetens kostnader

Dokumentation, uppföljning och utvärdering

CMHV ansvarar för att ha en planering med kontinuerlig uppföljning och utvärdering av verksamheten. CMHV ska med regelbundenhet lämna lägesbilder till anslutna parter.

Ledning och styrning

CMHV är en regional och myndighetsgemensam samverkan med syfte att samla och stärka kompetens kring frågor om hedersrelaterat våld och förtryck i Västmanland samt vara en tillits och förtroendeskapande verksamhet riktad mot utsatta målgruppen och yrkesverksamma.

Styrgrupp våld

I Styrgrupp våld deltar chefer inom rättsväsende, hälso- och sjukvård och socialchefer som representerar länets tio kommuner. Styrgrupp våld har delegation att fatta beslut och ansvara för de övergripande målen med CMHV.

Kontaktnätet

Kontaktnätet ska representeras av yrkesverksamma i Västmanland med ett särskilt uppdrag att stärka och främja CMHV. Att ingå i kontaktnätet ska vara förankrat hos chef och därmed ge representanter i kontaktnätet möjlighet att bidra med sin kompetens och samverka med CMHV i enskilda ärenden.

- Samordnare för CMHV sammankallar kontaktnätet regelbundet samt om behov uppstår.
- Kontaktpersonerna ansvarar för att vara länken mellan CMHV och respektive verksamhet.
- Kontaktpersonerna ger avtalsparterna ytterligare möjlighet till inflytande och insyn samt verka för att synliggöra CMHV i respektive verksamhet.

Information och sekretess

Var och en av parterna ska iaktta de regler om informationsutbyte och sekretess som gäller för respektive ansvarsområde.

Avtalsperiod

Avtalet gäller under perioden 2025-10-01 – 2027-12-31 och om någon part inte säger upp avtalet senast 6 månader innan det löper ut förlängs det med ytterligare två år.

Anslutna parter ska vid kontraktsbrott eller uppsägning i förtid hålla övriga deltagande parter skadelösa.

Tvisteklausul

Vid tvist rörande denna överenskommelse ska parterna i första hand försöka nå en samförståndslösning. Om överenskommelsen avseende tolkning av avtalet inte kan ske på annat sätt ska tvist avgöras i allmän domstol.

Force Majeure

Force majeure såsom krig, omfattande arbetskonflikt, blockad, eldsvåda, miljökatastrof, allvarlig smittspridning eller annan omständighet som parterna inte råder över och som förhindrar part att fullgöra sina avtalsenliga skyldigheter befriar sådan part från berörd förpliktelse. Arbetskonflikt som har sin grund i parts brott mot kollektivavtal får inte åberopas som befrielsegrund. Motparten ska omedelbart underrättas om det föreligger omständighet som kan föranleda tillämpning av denna bestämmelse.

Summa 2022 **900 000,0**

	Folkmängd 2022	Andel	Fördelning kostnader 2022 (tkr)
Västerås	155 074	56,0%	504125,4
Arboga	14 070	5,1%	45739,7
Fagersta	13 342	4,8%	43373,1
Hallstahammar	16 393	5,9%	53291,5
Kungsör	8 729	3,2%	28376,8
Köping	26 239	9,5%	85299,6
Norberg	5 694	2,1%	18510,5
Sala	22 845	8,3%	74266,1
Skinnskatteberg	4 367	1,6%	14196,5
Surahammar	10 096	3,6%	32820,8
	276 849	100%	900 000,0

*uppgifter från SBC befolkningsstatistik, 2022

Västerås	155 074	56%	504 125
Länets kommuner	121 775	44%	395 875
	276 849	100%	900 000

Vård och omsorg
Ingrid Strandman
Socialchef

MISSIV

Yttrande motion: Handlingsprogram mot narkotika hos unga

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Den 13 juli inkommer begäran om yttrande gällande motion *Handlingsprogram mot narkotika hos unga*. Yttrande skickas registrator på Kanslienheten senast den 25 september.

Koalitionen Sala föreslår i motionen att kommunen utformar och inför ett omfattande handlingsprogram för att stävja det växande problemet med en ökad narkotikaanvändning bland unga i Sala.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att anta förslag till yttrande som sitt eget och översända det till Kommunstyrelsen.

Ingrid Strandman
Socialchef

Bilagor:

- 1 Tjänsteskrivelse

TJÄNSTESKRIVELSE

Yttrande motion: Handlingsprogram mot narkotika hos unga

BAKGRUND

Koalition Sala har lämnat en motion *Handlingsprogram mot narkotika hos unga*.

Koalition Sala föreslår i motionen att kommunen utformar och inför ett omfattande handlingsprogram för att stävja det växande problemet med en ökad narkotikaanvändning bland unga i Sala. Handlingsprogrammet ska innehålla förebyggande åtgärder för att minska förekomsten av de problem som uppstår vid nyttjande av narkotika. Med motionen vill de att arbetet kring dessa frågor ramas in och förstärks genom att formuleras som ett kommunövergripande program direkt riktad mot minskad narkotikaanvändning bland unga.

YTTRANDE

Vård och omsorg antog 2019 en lokal strategi för arbetet kring frågor rörande ANDT (alkohol, narkotika, doping och tobak). Den fastslagna strategin behöver revideras och utvecklas. Ansvaret för att ta fram ett nytt Handlingsprogram och driva arbetet framåt samt följa upp arbetet behöver ske samordnat och kommunövergripande.

För att lyckas med uppdraget krävs en samsyn och ett gemensamt ansvar mellan olika verksamheter inom kommunen likväl som en samverkan med andra myndigheter och övriga civilsamhället. Handlingsprogrammet bör ha sin utgångspunkt från de nationella målen i regeringens ANDTS (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel) strategi. Regeringens övergripande mål för ANDTS-politiken är "ett samhälle fritt från narkotika och doping, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk (prop 2010/11:47).

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

- Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet? JA NEJ
- Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre? JA NEJ
- Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas? JA NEJ
- Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen? JA NEJ
- Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt? JA NEJ
- Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"? JA NEJ

Landsbygdsperspektivet

- Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden? JA NEJ
- Vid **JA** hur bedömer ni att beslutet påverkar:
- Att det blir svårare att bo på landsbygden? JA NEJ
- Att det blir fler jobb på landsbygden? JA NEJ
- Att det minskar tillgången till god service på landsbygden? JA NEJ

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

- Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet? JA NEJ
- Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats? JA NEJ
- Kan beslutet utestänga någon från samhället? JA NEJ
- Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs? JA NEJ
- Om **NEJ** – varför inte?

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

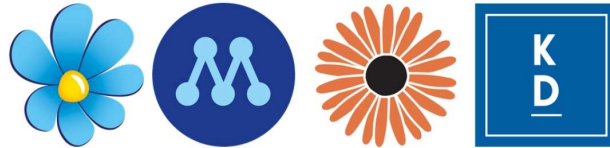
Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

KOALITION SALA

Motion:

Handlingsprogram mot narkotikabruk hos unga.

Med anledning av det växande problemet med ökande narkotikaanvändning bland unga i Sala vill Koalition Sala föreslå att kommunen omgående utformar och inför ett omfattande handlingsprogram för att stävja denna utveckling.

Tillgång och därmed tillgängligheten på narkotika är en av de mest påtagliga riskerna för unga vuxna idag. Förutom de problem som missbruk medför är narkotikan också en av den organiserade brottslighetens största inkomstkällor. Ett missbruk påverkar barnens psykiska och fysiska, men även deras skolresultat och sociala relationer. Missbruk har även ”ringar på vattnet”-effekter där de som har ett missbruk påverkar andra elever negativt genom stökighet och den risk som uppstår där barn vistas i miljöer där droger förekommer.

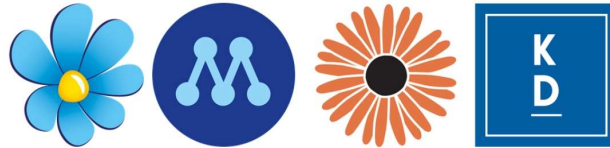
Vi anser att det finns ett brådskande behov av att adressera dessa problem på ett systematiskt sätt utöver det arbete som görs idag.

Det program vi nu vill se som tas fram ska innehålla förebyggande åtgärder för att minska förekomsten dessa problem snarare än att bara behandla dem när de uppstår. Det skulle kunna omfatta utbildningsinitiativ, kampanjer för att höja medvetenheten och att skapa en kultur av nolltolerans narkotikaanvändning.

Vi ska också försvåra innehav och förvaring av narkotika, exempelvis genom återkommande slumpvisa narkotikasökningar i våra offentliga lokaler, främst skolor och idrottshallar.

Programmet bör också innefatta utökat stöd och hjälp till de elever som redan drabbats av dessa problem. Det kan inkludera tillgång till rådgivare och andra stödtjänster, vilket kan hjälpa eleverna att övervinna de negativa effekterna av narkotikaanvändning. Även behandlingsinsatser via kommunens öppenvård bör lämpligen ingå, så även samverka med regionen som ansvarig för BUP.

En annan del i programmet ska vara föräldraansvarsaspekten. Föräldrarnas roll och engagemang är en nyckelfaktor i arbetet mot narkotika. Att informera och utbilda föräldrarna inom ramen för kommunens löpande kontakter med dem kan sannolikt stärka dem i det arbete som åligger dem som vårdnadshavare.

KOALITION SALA

Den sista komponenten i det program vi föreslår är fortutbildning för lärare och personal. De spelar en avgörande roll i att förhindra mobbing och narkotikaanvändning. Genom att utrusta dem med rätt verktyg och utbildning kan vi hjälpa dem att bli mer effektiva i att identifiera, förhindra och hantera dessa problem.

Koalition Sala vet att arbete redan görs i delar av dessa frågor. Det vi vill med denna motion är att se till att det arbetet ramas in och förstärks genom att formuleras som ett kommunövergripande program direkt riktad mot minskad narkotikaanvändning bland unga.

Det är allas vår skyldighet att se till att våra barn och unga ges säkra och sunda miljöer att vistas i. Genom att ställa oss gemensamt bakom denna motion kan vi tillsammans ta ett stort steg i rätt riktning för att uppnå detta mål.

Mot den bakgrunden yrkar vi därför att kommunstyrelsen beslutar;

- att uppdra till kommundirektören i enlighet med motionens text utreda och lämna förslag på hur detta program kan utformas och införas,
- att utredningen ska presenteras under kommunstyrelsens ledningsutskotts sammanträde i augusti 2023, samt,
- att programmet ska införas i samband med vårterminens start 2024.

För Koalition Sala,

Erik Hamrin (M), oppositionsråd

Magnus Edman (SD) gruppledare

Hanna Westman (SBä), partiledare

Magnus Holm, (KD), gruppledare

Vård och omsorg
Ingrid Strandman
Socialchef

Social- och arbetsmarknadsnämnden

MISSIV

Synpunkter, klagomål och förslag tertial 2, 2023

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Genom att lämna synpunkter och klagomål har medborgare möjlighet att bidra till utvecklingen av kommunens verksamheter. Utifrån perspektivet av en lärande organisation är det viktigt att synpunkter och klagomål behandlas på ett sätt som kan komma verksamheterna till gagn

Under tertial 2, 2023 har 3 synpunkter, klagomål och förslag inkommit till Vård och Omsorg.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta,

att godkänna Redovisningen av synpunkter, klagomål och förslag tertial 2, 2023.

Ingrid Strandman
Socialchef

Bilagor:

- 1 SAN Sammanställning av synpunkter, klagomål och förslag tertial 2, 2023

Vård och omsorg

CHECKLISTA

**Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet
och de Horisontella principerna**

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

**Horisontella principerna
(tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)**

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utestänga någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Vård och omsorg

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

VÅRD OCH OMSORG
Marie Svens
Registrator

Sammanställning av inkomna synpunkter och klagomål för SAN tertial 2 (maj till augusti) 2023

Inkomna synpunkter och/eller klagomål kan innehålla flera olika kategorier vilket redovisas nedan fördelat på verksamhetsområdet Individ och familj inom Social- och arbetsmarknadsnämnden.

Jämförande sammanställning tertial 2 för 2022 och 2023

Tidsperiod	IFO
Tertial 2 2022	8
Tertial 2 2023	3

Sammanställning av vilka kategorier synpunkterna handlar om för tertial 1 2023

Kategori:	IFO
Bemötande	2
Information	
Omvårdnad	
Personal	
Handläggning	3
Trygghetslarm	
Mat	
Annat	
Covid-19	

Samtliga synpunkter tertial 2 2023

Ankomstsätt	E-post
Diarienummer	2023/49
Område	Individ och familj
Verksamhet	Vuxenheten
Kategori	Handläggning, bemötande
Kommentar	Synpunkter från person som tycker att hen inte fick den hjälp som hen behövde i form av behandling.
Åtgärd	Verksamhetschef har kontakt med handläggare och teamledare och utreder ärendet. VC svarar sedan personen och förklarar hur det fungerar och vilka regler som finns.

Ankomstsätt	Brev
Diarienummer	2023/50
Område	Individ och familj
Verksamhet	Ekonomiskt bistånd
Kategori	Handläggning, bemötande
Kommentar	Synpunkter från person som tycker att hen inte fått det försörjningsstöd som hen är i behov av och att handläggaren har ett dåligt bemötande. Personligt ombud har också hört av sig. Det inkommer även synpunkter om detta från en vän.
Åtgärd	Teamledare och enhetschef tar kontakt med personen och personligt ombud, samtal med handläggare genomförs. Ett möte bokas in för att få till en bra samverkan.

Vård och omsorg

Ankomstsätt	Brev
Diarienummer	2023/51
Område	Individ och familj
Verksamhet	Barn och ungdom
Kategori	Handläggning
Kommentar	Synpunkter från vårdnadshavare angående omhändertagande av barn.
Åtgärd	Enhetschef och teamledare har haft ett möte med vårdnadshavare där de tillsammans har gått igenom det som har hänt i ärendet och vårdnadshavare har beskrivit sin upplevelse.

Vård och omsorg
Ingrid Strandman
Socialchef

Social- och arbetsmarknadsnämnden

MISSIV

Förslag att införa Aktivitetsplikt

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Arbetsmarknadsenheten (AME) och enheten för Ekonomiskt bistånd (EEB) har sett över möjligheten att införa en s.k. aktivitetsplikt för de som uppstår ekonomiskt bistånd i kommunen. Slutsatsen är att det är möjligt att införa aktivitetsplikt för individer som uppbringar ekonomiskt bistånd utifrån Socialtjänstlagen (SoL) 4 kap § 4 med vissa förbehåll.

Växjö och Eskilstuna är kommuner som redan idag har beslutat om aktivitetsplikt. Växjö beskriver att mellan åren 2012 och 2018 nästan halverades antal hushåll med ekonomiskt bistånd samtidigt som befolkningen ökat med 1 100 invånare per år.

Regeringen utreder frågan om "heltidsaktiviteter" för de som ansöker om ekonomiskt bistånd. Det innebär att de ser över möjligheten att ställa krav på de personer som har försörjningsstöd, där alla som har försörjningsstöd och har arbetsförmåga också ska ha heltidsaktiviteter. Utredningen ska vara klar i april 2024.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta,

att införa aktivitetsplikt i enlighet med ovan förslag och att beslutet gäller från och med 2023-10-01.

Ingrid Strandman
Socialchef

Bilaga

1. Tjänsteskrivelse

Vård och omsorg

TJÄNSTESKRIVELSE

Förslag att införa Aktivitetsplikt

ÄRENDET

Arbetsmarknadsenheten (AME) och enheten för Ekonomiskt bistånd (EB) har sett över möjligheten att införa en s.k. aktivitetsplikt för de som uppstår ekonomiskt bistånd i kommunen. Slutsatsen är att det är möjligt att införa aktivitetsplikt för individer som uppbringar ekonomiskt bistånd utifrån Socialtjänstlagen (SoL) 4 kap § 4 med vissa förbehåll.

1. Individen bedöms ha förmåga att genom insatsen förflytta sig närmare arbetsmarknaden och egen försörjning inom en rimlig tidshorisont.
2. Insatsen ska vara individuellt anpassad med ett tydligt arbetsmarknadsperspektiv men också ta skälig hänsyn till individens önskemål och intressen.
3. Individen ska vara aktivt delaktig i planeringen och progression mot arbetsmarknaden ska kunna påvisas.

Förändringen innebär att det krävs ett annat arbetssätt för nämnden och dess verksamheter. Förutom det ökade volymbehovet, att de insatser som de ska anvisas till behöver vara flexibla och individuellt anpassningsbara. Det innebär också att behovet av uppföljning är betydligt mer omfattande än idag, både vad gäller frekvens och i form. Mätning av progression är en förutsättning för att kunna arbeta med en aktivitetsplikt av detta slag. En realistisk tidshorisont är att arbetet påbörjas under hösten 2023 för att vara i gång fullt ut under hösten 2024.

Regeringen utreder just nu frågan om bland annat "heltidsaktiviteter" för de som ansöker om ekonomiskt bistånd. Det innebär att de ser över möjligheten att ställa krav på de personer som har försörjningsstöd där alla som har försörjningsstöd och har arbetsförmåga också ska ha heltidsaktiviteter. Växjö kommun och Eskilstuna har redan infört aktivitetsplikt.

Målgrupp

Aktivitetsplikt handlar om att ge de individer som berörs bättre förutsättningar att kunna göra en förflyttning mot egen försörjning med beaktande av deras egna förutsättningar och önskemål.

Utifrån rådande lagstiftning är det inte juridiskt möjligt att villkora ekonomiskt bistånd med generella eller specifika krav då det är en rättighetslagstiftning under

Vård och omsorg

förutsättning att den sökande står till arbetsmarknadens förfogande och i vissa fall även om denne inte gör det (4 kap § 1 SoL och Lag 2021:159). Det är däremot möjligt att ställa krav på att den sökande ska delta i av nämnden anvisad kompetenshöjande insats under viss tid under förutsättning att inte lämplig arbetsmarknadspolitisk insats kunnat erbjudas. Insatsen kan bestå av praktik eller annan kompetenshöjande aktivitet. Insatsen ska syfta till att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Krav på deltagande i SFI kan alltid ställas på de individer som inte deltagit eller fullbordat denna utöver andra insatser.

Insatserna ska stärka den enskildes möjligheter att komma in på arbetsmarknaden eller, där så är lämpligt, på en fortsatt utbildning. Den ska utformas med skälig hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar (4 kap § 4 SoL).

Utformning av aktivitetsplikt skiljer sig beroende på om man fattar beslutet enligt 4 kap § 1 SoL eller enligt 4 kap § 4 SoL. Beslut enligt 4 kap § 1 SoL innebär att det endast är praktik som är tillämpligt som aktivitet medan beslut enligt 4 kap § 4 SoL innebär att betydligt fler aktiviteter är möjliga inklusive praktik och studier (de får inte vara CSN berättigande). Det är utifrån ovanstående till fördel att införa aktivitetsplikt i enlighet med beslut enligt 4 kap § 4 SoL.

Nämnden kan om den enskilde utan godtagbart skäl avböjer att delta i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet som anvisats vägra eller nedsätta försörjningsstödet. Detsamma gäller om han eller hon utan godtagbart skäl uteblir från praktiken eller den kompetenshöjande verksamheten (4 kap § 5 SoL). Det innebär inte att nämnden per automatik kan avslå allt ekonomiskt bistånd för den som väljer att inte delta i, eller avbryta, en sådan kompetenshöjande insats som beskrivits ovan utan det ska göras en prövning utifrån individens livssituation, försörjningsbörda och anledningen till att hen inte väljer att delta eller avbryter innan nämnden kan vägra eller nedsätta försörjningsstödet. Det är också möjligt för den enskilde, att vid en nedsättning eller vägran från nämnden utifrån 4 kap § 5 SoL, begära en nödprövning om denne bedömer att dennes situation är akut.

Vård och omsorg

CHECKLISTA

**Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet
och de Horisontella principerna**

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

**Horisontella principerna
(tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)**

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utestänga någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Vård och omsorg

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Utifrån nämndens uppdrag

Utveckling av öppenvård- behandlingsmetoder, unga våldsutövare, utveckla behandling för unga i beroende och missbruksproblematik, familjeorienterat arbete, hemmaplanslösningar-minska placeringar mm

Barn och ungdomsenhetens öppenvård (paraply) för förebyggande och behandlande insatser

Barn och ungdomsenhetens öppenvård

Sala kommun

Verksamhetsbeskrivning

Barn och ungdomsenhetens öppenvård

Familjeteamet

Barn, ungdom/familj

Föräldraskap/ Barnsamtal
Familjerelationer
Krisstöd
Konflikthantering
NPF
Nätverkslag

Barngrupp

Psykisk ohälsa, beroende, våld,
separation/skilsmässa

Barnsamtal

Utsatt /bevittnat våld

Föräldrautbildningar

Strategi

Förebyggande /Uppsökande

VIR - Ungdom

Stöd till våldsutsatta

Stöd till våldsutövare

Utöver riktade behandlande insatser som också är förebyggande arbete sker övergripande förebyggande arbetet även på andra olika arenor och i samverkan med andra aktörer både inom och utanför kommunen (se vidare förebyggande arbete bild 7-11)

Ungdomsteamet

Ungdom/familj

Alkohol/Narkotika/droger

Kriminalitet

Normbrytande beteenden

ANDTS samordnare

Utbildar ANDTS coacher
Samverkar/nätverkar i och utanför
kommunen

Föräldrautbildningar

Komet

SALA
KOMMUN

Barn och ungdomsenhetens öppenvård i Sala kommun. En öppenvård för barn/ungdomar och deras familjer.

Inom öppenvården ingår **uppsökande, förebyggande och behandlande** arbete. Det förebyggande arbetet sker på olika arenor och i samverkan med andra aktörer både inom och utanför kommunen. Inom öppenvården finns även riktade insatser gällande råd, stöd och behandling

Inom Barn och ungdomsenhetens öppenvård finns i dagsläget tre inriktningar som benämns Familjeteamet, VIR-Ungdom och Ungdomsteamet

Familjeteamet arbetar förebyggande, ger råd, stöd och behandling i frågor som rör barn/unga, föräldraskap, föräldrarelationer. Målgruppen är 0-21 år

Hos Familjeteamet finns även barngruppen "Rodret" , barnsamtal "Trappan" samt föräldrautbildningar "Strategi".

VIR-Ungdom arbetar förebyggande, ger stöd till målgruppen unga våldsutsatta och unga våldsutövare i nära relation 15-21 år

Ungdomsteamet arbetar förebyggande, ger råd, stöd och behandling till ungdomar/familjer i frågor som rör alkohol/narkotika, andra droger samt kriminalitet/normbrytande beteenden. Målgruppen är 13-21 år men insats riktad mot yngre förekommer om behov finns.

Arbetsbeskrivning

Öppenvårdens förebyggande/uppsökande arbete

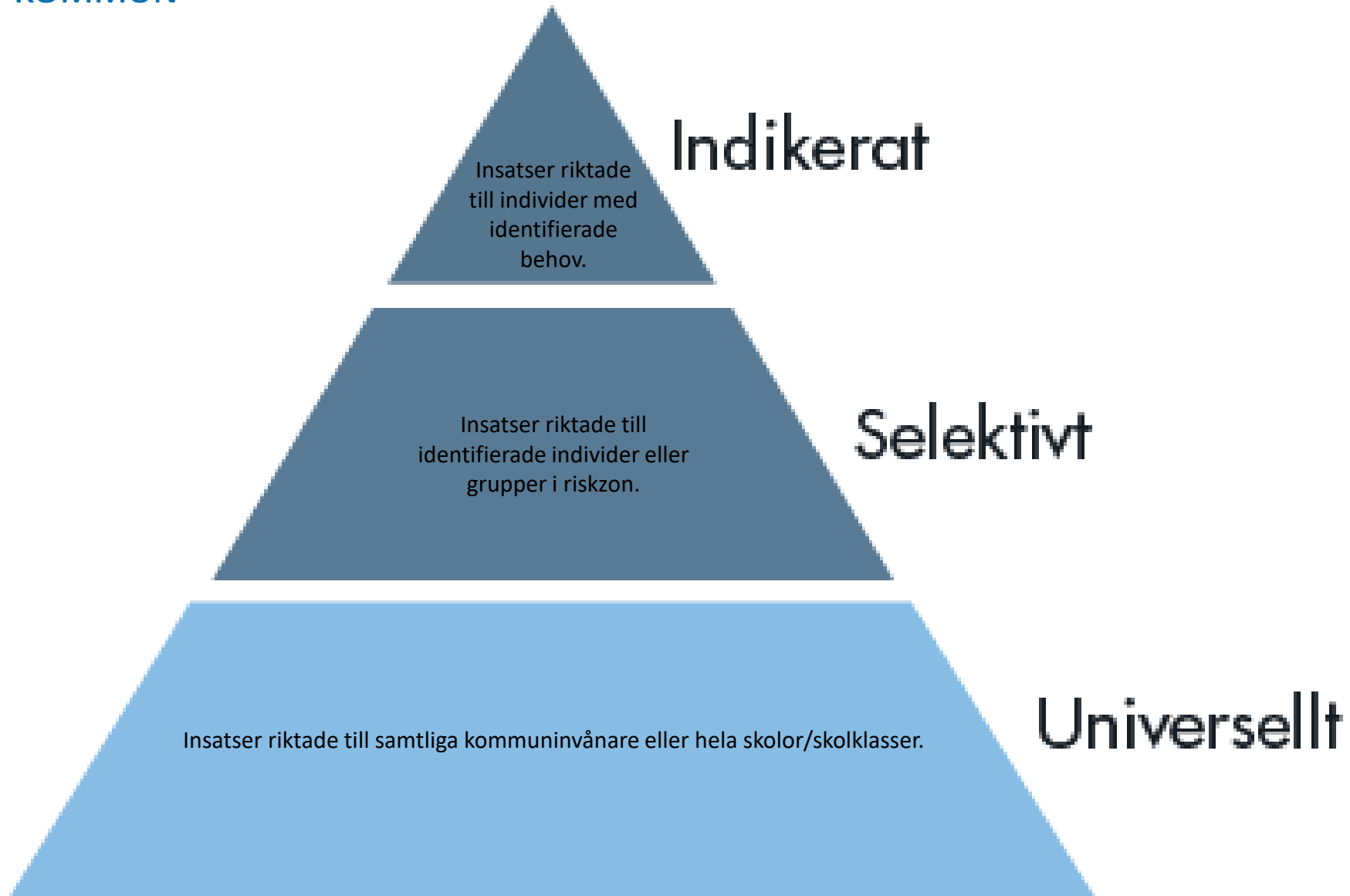
Förebyggande arbete, eller prevention, handlar om att förebygga ohälsa och främja hälsa. Målet är också att det förebyggande arbetet ska leda till en ökad jämlikhet i hälsa. För att arbeta förebyggande måste man utgå från de faktorer i människors livsvillkor och levnadsvanor som går att påverka.

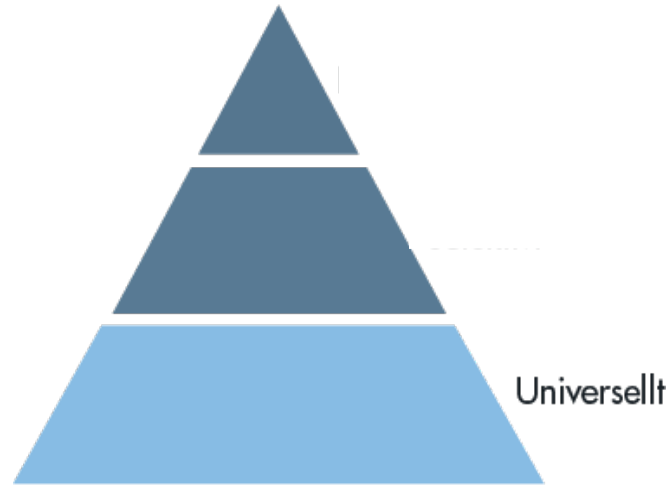
Socialtjänstens arbete sträcker sig från generellt förebyggande arbete till individuellt anpassade insatser till barn och unga och deras familjer.

Förebyggande arbete sker på alla nivåer vilket inkluderar universellt, selektivt och indikerat.

Öppenvården är en viktig aktör i det förebyggande arbetet *tillsammans* med andra aktörer, bl.a. kultur och fritid, skola, elevhälsa, barn och ungdomspsykiatri, polis och socialtjänst.

Ett nära samarbete och samverkan med andra aktörer, både inom och utom kommunen, är viktigt i syfte att sudda ut stuprör och öka delaktighet över gränserna i och utanför organisationen.

- Vi synliggör risk/skyddsfaktorer hos barn och unga och stöttar aktörer att kunna fånga upp barn och unga i tid för snabba insatser.

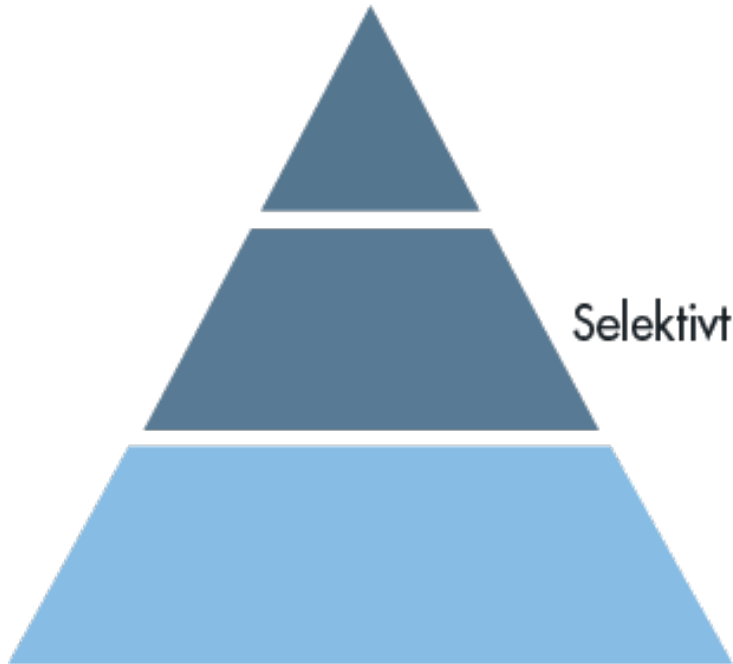
- Tät och regelbunden samverkan med samtliga förskolor och skolor i Sala kommun.
- Samverkar med andra aktörer som t.ex. fältarna
- Erbjuder stöd vid nätverksmöten i kommunen
- SSG – Social samverkansgrupp där samverkanspartners representeras
- Hitta och involvera nyckelpersoner i Sala kommun och involvera dessa i det förebyggande arbetet, vilket sker i samverkansforum

- Vi erbjuder Föräldraskapsstöd som föräldrautbildningar Strategi. Ev snart även Komet föräldraskapsutbildning
- Vi erbjuder service insats råd och stöd till familjer och andra aktörer genom öppen ingång och mottagningstelefon.
- Vi erbjuder medling och insats till unga lagöverträdare
- Vi erbjuder stöd till unga våldsutsatta och våldsutövare

- Information om socialtjänst internt och externt
- Vi deltar på evenemang som tex sista april, skolavslutning, student mm i samarbete med kommun och kultur/fritid (fältare)
- Machofabriken (utvärdering pågår)
- Aktiva i forum som rös barn/unga

- Samordnare för ANDTS Sala kommun. Vi deltar vid föreläsningar på skolor gällande olika teman utifrån behov och när vi blir inbjudna tex ANDTS och polis tillsammans. Både i större och mindre sammanhang.
- ANDTS – Coach nätverk

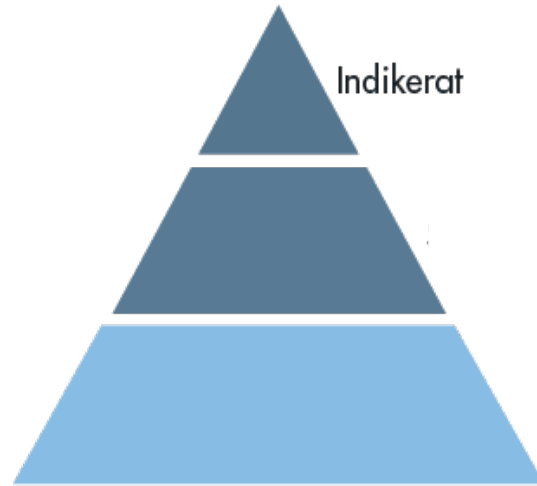
Öppenvården arbetar aktivt med riktade insatser för individer som befinner sig i en riskzon att utveckla icke hälsofrämjande levnadsvillkor. Detta genom att identifiera risk och skyddsfaktorer som finns i kommunen och i individernas närområde.

- Tåta samverkansformer med samtliga förskolor och F-6 skolor i Sala kommun för råd/stöd.
- **Samarbete med högstadium och gymnasieskolor**
- Medverkan vid kommunens EST – effektiv samordning för ökad trygghet
- **Samarbete med elevhälsa/Närvaroteam**
- Nätverksmöten

- Erbjuder gruppverksamhet Rodret för barn och ungdomar som har föräldrar med psykisk ohälsa, missbruk eller skilsmässa/separation
- Föräldraskapsstöd

- **Mama United**
- Samarbete AME

- Nattvandring vid riskhelger i samarbete
- **Socialt utsatta områden**

- Insatser från socialtjänsten där ett barn identifierats och oro finns (se de olika teamens beskrivningar bild 12-22). Insatserna har utökats och är under pågående utveckling både gällande inriktningar, behandlingsmetoder, rutiner m.m.
- Syftet är att möta behoven i kommunen och hitta samverkansformer även inom öppenvården, med myndighet och andra aktörer
- Öppenvården kan antingen via s.k. öppen ingång eller via beslut från myndighet genomföra riktade insatser under pågående utredning/efter utredning mot individ och eller familj och i samverkan med viktiga aktörer/nätverk

• Det kan i praktiken vara familjebehandling eller andra psykosociala insatser.

- Det kan även vara riktade insatser innan/under/efter vid hemflytt placering
- Kontaktfamiljer
- Kontaktpersoner
- Nätverksmöten

SSPF (under process)

SIP

Barn och ungdomsenhetens öppenvård

Insatser och metoder

Familjeteamet

Barn, ungdom/familj

Stödsamtal/Behandling

MI/lösningfokus
Hela barn
Föräldrastöd/strategier
Nätverksmöten
Kristöd

Barngrupp

Rodret

Barnsamtal

Trappan

Föräldrautbildningar

Strategi - ADHD

VIR - Ungdom

Stödsamtal/utsatt våld inkl heder
Samtal om våld -Våldsutövare

Ungdomsteamet

Ungdom/familj

Stödsamtal/Behandling

Program/metoder

MI/lösningfokus
HAP/CPU
rePULSE
Acra/Cra
FFT (Funktionell familjeterapi)
Ett nytt vägval
Kartläggning/Savery
Alkotest/drogscreening

Påföljd

RNB
UNGDOMSTJÄNST
UNGDOMSKONTRAKT
MEDLING

Föräldrautbildning

Komet

Familjeteamet

Vi arbetar förebyggande och ger råd/stöd och behandling till barn/unga, föräldrar och familjer i åldern 0-21 år. Det kan gälla tex att få till struktur i vardagen, förhållningssätt, relationer mellan barn/tonåring och föräldrar, gränssättning, kommunikation och bemötande.

Behov av stöd kan se olika ut i olika situationer. Familjeteamet är till för familjer som behöver en förändring i sin livssituation. Familjeteamet arbetar tillsammans med hela familjen och ibland med föräldrar och barn/ungdomar för sig. Familjens egna styrkor, resurser och förmågor används för att hitta nya lösningar så att relationer och situationer förändras.

Träffarna sker i Familjeteamets lokaler eller hemma hos familjen. Hur och i vilken omfattning är något som bestäms tillsammans med familjebehandlarna där ni tillsammans gör en plan om hur förändringen ska genomföras.

Vem ska du kontakta för familjebehandling?

- Familjebehandling är en frivillig insats inom socialtjänstens öppenvård. Socialtjänsten gör en bedömning om det finns behov för insats i form av familjebehandling. Bedömningen utgår alltid ifrån barnets behov.

Två vägar in till oss

Ansökan/uppdrag

- För att ansöka om familjebehandling hos Familjeteamet ringer du socialtjänsten myndighet mottagningen 0224-74 96 20.

Öppen ingång

- Till oss kan du också ringa för att få råd och stöd i vardagen. Tillsammans kan vi kartlägga och se över dina/era behov. Det kräver inte ett beslut ifrån socialsekreterare utan är en frivillig insats.
- Familjeteamet erbjuder möjlighet till fem träffar utan registrering eller journalföring. Träffarna kan ske i Familjeteamets lokaler eller via Skype/Teams. Du kan även ringa och rådgöra anonymt. Du når oss på telefonnummer 0224-74 96 60

Föräldrastöd/relationer/konflikthantering

När det uppstår svårigheter i föräldraskap, relationer mellan föräldrar/unga, konflikter mellan familjemedlemmar så kan det vara skönt att få stöd i att hantera och förändra situationen till det bättre. Då kan familjebehandlingen genom samtal med föräldrar, barn/unga, familjer tillsammans med er stötta vägleda och vara behjälpliga att förändra situationen och utifrån framkomna behov.

Hela barn

Hela barn är en barnfokuserad samtalsserie med fem strukturerade samtal för föräldrar i konflikt som har svårt att samtala om frågor som rör det gemensamma barnet. **Teamet (6st) går utbildning november 2023**

Krisstöd

När det uppstår en kris/händelse i familjen där man kan vara i behov av snabbt stöd kan familjebehandlingen stötta familj i det akuta skedet. Stödet beviljas genom socialtjänstens myndighet.

Nätverksmöten

Att samla viktiga personer (nätverk) runt en individ/familj kan i många fall vara ett behov som finns. Att genomföra ett nätverksmöte kan ta både tid och energi. Där hjälper nätverksledarna till att strukturera och hålla i mötet, utifrån individens behov, så att berörda parter kan fokusera på sin del i mötet.

Föräldrautbildningar

Strategi

Ett föräldrautbildningsprogram som riktar sig till familjer som har barn eller tonåringar med adhd. Utbildningen syftar till att öka föräldrars förståelse av funktionsnedsättningen och som kan ge dem redskap att bemöta barnet/tonåringen på ett adekvat sätt

Våra utbildningar kan du som förälder söka till direkt via oss och är en insats som erbjuds alla och man behöver inte ha en pågående kontakt via socialtjänsten för att gå utbildning hos oss.

Barngrupp

Rodret

En barn och ungdomsgrupp som vänder sig till barn och unga i åldern 7-20 år som är nära anhörig till någon med beroendeproblematik, psykisk ohälsa och/eller har separerade föräldrar. Gruppen är stödjande och ger barn/unga en möjlighet att träffa andra i liknande situation. Syftet med gruppen är att barnen tar med sig en stärkt självbild och självkänsla samt nya verktyg och kunskaper att hantera sin vardag med.

Barnsamtal

Trappan

Barnsamtal som vänder sig till barn och unga i åldern 7-20 som blivit utsatt/bevittnat våld.

VIR - Ungdom

Utsatt för våld i nära relation

- Om du är utsatt för hot och våld av en person som du lever med eller av någon annan person som står dig nära, kan du få stöd och hjälp av oss på öppenvården och teamet VIR-Ungdom
- Vi möter unga i åldern 15-21 år

Utövat våld i nära relation

- Du som lever eller har levt i en relation där ditt beteende kan ha skrämt, kränkt, sårat eller skadat dina närstående, psykiskt eller fysiskt, kan få stöd och behandling för att ändra ditt sätt att vara.
- Vi möter unga i åldern 15-21 år

Alla är välkomna oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck. Till oss kommer du antingen via uppdrag från socialtjänsten eller genom öppen ingång.

Ungdomsteamet

Vi arbetar förebyggande och ger råd, stöd och behandling till ungdomar/familjer/andra aktörer i frågor som rör alkohol/narkotika, andra droger samt kriminalitet/normbrytande beteenden. Målgruppen är 13-21 år men insats riktad mot yngre förekommer om behov finns.

Hur kommer man till oss?

Uppdrag/remiss

- Familjebehandling via Ungdomsteamet är en frivillig insats inom socialtjänstens öppenvård. Socialtjänsten gör en bedömning om det finns behov för insats i form av familjebehandling. Bedömningen utgår alltid ifrån barnets behov.
- För att ansöka om familjebehandling hos Ungdomsteamet ringer du socialtjänsten myndighet mottagningen 0224-74 96 20.

Öppen ingång

- Till oss kan du också ringa för att få råd och stöd i din oro. Tillsammans kan vi kartlägga och se över dina/era behov. Det kräver inte ett beslut ifrån socialsekreterare utan är en frivillig insats.
- Ungdomsteamet erbjuder möjlighet till fem träffar utan registrering eller journalföring. Träffarna kan ske i Ungdomsteamets lokaler eller via Skype/Teams. Du kan även ringa och rådgöra anonymt. Du når oss på telefonnummer 0224-74 96 20. Om det framkommer att det finns ett större behov av insats som inte ryms inom ramen för öppen ingång är vi behjälpliga i kontakt med socialtjänsten.

MI – Motivationsprogrammet

MI (6 samtal till förändring) som är en samtalsserie av 6 stycken samtal med fokus på förändring från individens perspektiv.

FFT – Funktionell familjeterapi

FFT (i nuläget 1 personal som har FFT utbildning – önskvärt 1-2 st till som kan gå)

Är du orolig för hur det fungerar i din familj? Blir det ofta konflikter i familjen där det uppstår kritik och klander som t.ex. handlar om att din tonåring har svårt att följa regler, rutiner, börjat skolka, använda droger, begå brott eller gör annat som påverkar hela familjen negativt? Då kan FFT vara något för er.

Vi erbjuder kostnadsfri familjeterapi för familjer med ungdomar i åldern 11-21 år.

Målet med insats är att:

- Förbättra kommunikationen i familjen
- Att relationerna i familjen förbättras
- Att familjen får en ökad förståelse för varandra och att familjeklimatet blir mer positivt

HAP (haschavvänningsprogrammet) – CPU (Cannabisprogrammet för ungdomar)

Haschavvänningsprogrammet (HAP) vänder sig till dig som har en cannabisanvändning och är över 18 år. (personal går internutbildning 2024)

Programmet HAP tar hänsyn till cannabinoidernas hämmande inverkan på kognitiva funktioner, och det följer den farmakologiska utsöndringsprocessens stadier. Programmet innehåller tre faser, en medicinsk, en psykologisk och en social fas. Hemuppgifter ingår i programmet, liksom urinprov för droganalys.

- Medicinsk fas vecka 1–2, med fokus på de medicinska effekterna av cannabis.
- Psykologisk fas vecka 3–4, med fokus på hur personens psykiska mående påverkas av cannabis.
- Social fas vecka 5–6, med fokus på att förebygga återfall.

Cannabisprogram för ungdomar (CPU) en utveckling av Haschavvänningsprogrammet (HAP), och är en behandling för ungdomar och unga vuxna med cannabisanvändning samt deras familjer. Den här metoden är inte lika omfattande som HAP men följer samma faser. Metoden inkluderar hela familjen.

rePULSE

rePULSE erbjuder genom en strukturerad individuell samtalskontakt stöd och verktyg i att hantera bristande impuls kontroll, alternativt alltför hög grad av kontroll, och utveckla sociala färdigheter.

Under 10 individuella samtal undersöker och identifierar man tillsammans vad som ligger bakom olika beteenden och känslor.

Metoden berör tre huvudsakliga områden:

1. **Mognadsutveckling** (för att förstå varför man bör agera på ett bra sätt)
2. **Känslokunskap** (för att förstå och hantera sina egna känslor och öka den empatiska förmågan)
3. **Social färdighetsträning** (för att kunna samspela och kommunicera med andra på ett bra sätt).

Med det psykoedukativa inslaget får individen en ökad kunskap om exempelvis vad som händer i hjärna och kropp när olika känslor väcks, och lär sig att förstå sig själv för att bättre kunna ta kontroll över sitt eget beteende. I samtalen undersöker individ och behandlare tillsammans hur olika tankar, känslor och beteenden hänger samman och undersöker alternativa sätt att agera på. Med hjälp av social färdighetsträning får individen sedan möjlighet att pröva nya strategier och utveckla sina sociala färdigheter.

Vi arbetar med inriktningarna rePULSE grund, rePULSE missbruk, rePULSE kriminalitet och utifrån framkomna behov matchar vi insats till individ.

[Personal går utbildning 2023-2024](#)

ACRA/CRA

A-CRA är ett strukturerat behandlingsprogram för ungdomar och unga vuxna som rekommenderas i Socialstyrelsens riktlinjer.

A-CRA är upplagt som en serie samtal (14 st.) där också vårdnadshavarna engageras. A-CRA syftar till att hjälpa ungdomen till ett liv i drogfrihet och en mer hälsosam livsstil. Behandlingen syftar även till att främja positiva sociala aktiviteter och relationer.

[Personal går utbildning 2023-2024](#)

Påföljd

Den som har begått brott innan han eller hon fyllt 18 år (18-21 vid särskilda skäl) kan dömas till ungdomsvård (ungdomskontrakt SoL (socialtjänstlagen) /Vårdplan enligt LVU (lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga) alt ungdomstjänst. Insats sker hos ungdomsteamet.

Ungdomsvård

Ungdomsvård inom öppenvården kan innebära tex ungdomskontrakt som kan innehålla strukturerade program i syfte att möta det behov individ har. Programmen kan rikta sig till riskfaktorer som droger, kriminalitet eller andra normbrytande beteendekontrakt utformas av socialsekreterare och godkännes av åklagarmyndigheten.

RNB – Ringa narkotikabrottsprogrammet

RNB-programmet vänder sig till ungdomar under 18 år som gjort sig skyldig till ett ringa narkotikabrott (eget bruk och/eller innehav. Programmet pågår under 12 veckor. De första 6 veckorna 2 träffar/vecka och därefter 1 träff/vecka. Programmet innehåller individuella samtal med ungdom samt föräldra- och familjesamtal. Urinprov ingår.

”Ett nytt vägval” för ungdomar

Program som vänder sig till ungdomar under 18 år som löper risk att utveckla eller har utvecklat ett kriminellt beteende. Ett nytt vägval innehåller 15–30 träffar som genomförs individuellt minst två gånger per vecka.

Ungdomstjänst

Den unge bedöms som lämplig att utföra ungdomstjänst med hänsyn till dennes person och övriga omständigheter. Antalet timmar som kan dömas ut är 20-150 timmar. Utöver oavlönat arbete kan en mindre del av de utdömda timmarna bestå av särskilt anordnad verksamhet såsom programverksamhet. Ungdom mellan 15-21 som blir dömd i tingsrätten och socialtjänst verkställer

Medling

Medling innebär att en gärningsperson och en målsägande möts inför en opartisk medlare för att tala om brottet och följderna av det.

Syftet med medlingen är att:

- gärningspersonen får ökad insikt om brottets konsekvenser
- målsäganden ges möjlighet att bearbeta sina upplevelser.

Medling är ingen straffrättslig påföljd. Men barnet eller den unges vilja att medverka till att medling kommer till stånd ska särskilt beaktas av åklagaren vid bedömningen av om straffvarning ska beslutas. Medling är också en omständighet som domstolen kan beakta vid val av påföljd och vid straffmätning.

Savery (Structured Assessment of Violence Risk in Youth) Kartläggning

SAVRY är ett instrument för bedömning av risk för våldsamt beteende eller annat allvarligt kriminellt beteende bland ungdomar i åldern 12-18 år. Efter genomförd bedömning utifrån framkomna behov skapa en behandlingsplanering som påverkar de riskfaktorer som identifierats

Föräldrautbildning Individuellt och i grupp

Komet

Programmet bygger på att stödja och lära ut till föräldrar ett bättre sätt att kommunicera med barnet. En kurs i Komet ger föräldrar verktyg som på sikt leder till en bättre relation mellan den vuxne och barnet.

1 personal har utbildning i komet (önskvärt 2 st)